

موج آزمون جامع فیزیک

رضا خالو، امیرعلی میری

گروه
نترالگو

۳۵ آزمون فصل به | ۳۷ آزمون فصل به | ۵۹ آزمون جامع | ۲۳ آزمون فصل به | ۳ آزمون فصل به | ۱ آزمون فصل به | ۲ فصل فیزیک | ۳ فصل فیزیک

به نام فدا

پرسش: پراکتاب موج آزمون فیزیک جامع رو نوشته‌یعنی؟

پاسخ: با توجه به تبریه‌های تدریس ما، دانش آموزان بعد از زدن تست‌های کتاب‌های تستی، نیاز به ارزیابی فود به کمک آزمون (ارن)، واسه همین تمام مباهث کتاب‌های (هم و پازدهم و دوازدهم) رو در قالب آزمون‌های کوتاه‌رو این کتاب آورده‌یم.

پرسش: آزمون‌های این کتاب په ویژگی‌هایی دارند که به شما اطمینان می‌دهند کتاب برای دانش آموزان مفیده؟

پاسخ: در این آزمون‌ها مباهث کتاب درسی به صورت اما آزمون هستی ارائه شده که دانش آموز در یک زمان کوتاه بتوانه هر آزمون رو حل کنه، البته برای مبحث‌های مهم‌تر، تعداد آزمون‌ها بیشتره و آزمون‌های مرحله‌ای سفت‌تر می‌شن اما در سطح لکنور سراسری‌اند.

گفتن این نکته ضروریه که سطح آزمون‌ها در سطح لکنور سراسریه البته مبحث‌هایی که در لکنور ساده‌ترن اینجا هم ساده هستن و مبحث‌هایی که سوالات آن‌ها در لکنور پیچیده‌تره اینجا هم در همون سطحه.

پرسش: همه آزمون‌ها ما تستی هستن؟

پاسخ: نه، هر فصل دو آزمون جامع ۱۵ استی دارد و در انتهای کتاب هشت آزمون ترمی و چهار آزمون جامع پایه و دوازدهم و یک آزمون تکیه‌ی فیزیک پایه و دوازدهم و پنج آزمون هستی شیوه‌لکنور و همپنین در لکنور ریاضی داخل و خارج ۱۴۰۰ اومده.

پرسش: همه سوالات آزمون‌ها تالیفی هستن؟

پاسخ: نه، از شیوه‌سازی سوالات لکنور و سوالات کتاب درسی استفاده کردیم و در جاهایی که تست نمونه وجود نداشت، تست‌های تالیفی آورده‌یم و از لکنورهای آزمایشی هم استفاده کردیم.

پرسش: قُب بایم سرانجام پاسخ‌ها، اون‌ها رو په جوری نوشته‌یعنی؟

پاسخ: اول باید یکیم که تقلیل آزمون از فود آزمون برای دانش آموزا معهم‌تر و بالارزش‌تره، با علم به این موضوع، در پاسخ‌ها کمال کشاده‌ستی رو به کار بردیم و بخش زیادی از کتاب به پاسخ‌ها اختصاص داده شده. در **نیم‌نگاه** تمام نکات درسی مربوط به تست رو بیان کردیم، در پاسخ هر تست مشابه لکنور، فود تست لکنور قرار گرفته و در برخی از تست‌هایی **بازی با سؤال** آورده‌یم که در اون تست رو از یک نگاه دیگه طرح کردیم و در یه جاهایی هم به **بادآوری** و **جمع‌بندی** مطالب پرداختیم، البته هر جا که برای تست راه‌حل ساده‌تر و سریع‌تری بوده اون راه‌حل رو به صورت **میانبر** برای دانش آموز بیان کردیم.

برای درک بقیه، پاسخ‌ها رو مرحله‌ای حل کردیم و کام به کام جلو رفیتم و سطح سوالات رو در پاسخ اون‌ها به صورت A (ساده)، B (متوسط) و C (شوار) مشخص کردیم.

پرسش: کتاب در سنامه ندارد؟

پاسخ: چون کتاب به صورت آزمونه به سری الگوهای یادآوری به صورت نمودار در حقیقت ابتدای هر فصل هم به صورت QR Code اومده و هم در سایت نشر الگو به آدرس www.olgoobooks.ir قرار دارد.

پرسش: سؤال آفر، انتظار شما از همکاران و دانش آموزانی که از کتاب استفاده می‌کنند چیه؟

پاسخ: از همکاران و استادی کرامی و هم‌پنیان دانش آموزان عزیز انتظار داریم که هر گونه اشکال و تقدیم که به کتاب درون رو از طریق کانال https://t.me/physics_olgoo و سایت نشر الگو www.olgoobooks.ir به ما منتقل کنند تا با سوهان نقد آنها ناهمواری‌های کتاب صیقل داده شود.

در پایان لازم است از تلاش صمیمانه کارکنان نشر الگو سپاسگزاری کنیم، در واحد ویرایش فانهم‌ها زهره نوری و زهراء امیدوار و هم‌پنیان آقای محسن شعبان شمیرانی که ویرایش این کتاب بی‌یاری ایشان امکان‌پذیر نبود، در واحد هروغپنی از فانهم‌ها فاضله محسنه و مریم احمدی و الهام اسماعیل‌زاده و هم‌پنیان سرکار فانهم سکینه مقتر مریر واحد فنی و ویرایش قدردانی می‌کنیم.

رضن خالو - امیرعلی میری

فهرست

آزمون‌های مرحله‌ای و جامع

۳۳	آزمون ۲۳ (صفحه ۹۶ تا ۱۰۲ کتاب درسی)
۳۴	آزمون ۲۴ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۳۵	آزمون ۲۵ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۱۱ کتاب درسی)
۳۶	آزمون ۲۶ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۲۰ کتاب درسی)
۳۷	آزمون ۲۷ (صفحه ۱۰۳ تا ۱۲۰ کتاب درسی)
۳۸	آزمون ۲۸ (جامع (۱))
۳۹	آزمون ۲۹ (جامع (۲))

فصل پنجم: ترمودینامیک

۴۴	آزمون ۳۰ (صفحه ۱۲۷ تا ۱۳۰ کتاب درسی)
۴۵	آزمون ۳۱ (صفحه ۱۳۱ تا ۱۳۸ کتاب درسی)
۴۶	آزمون ۳۲ (صفحه ۱۳۱ تا ۱۳۹ کتاب درسی)
۴۷	آزمون ۳۳ (صفحه ۱۴۰ تا ۱۴۲ کتاب درسی)
۴۸	آزمون ۳۴ (جامع (۱))
۵۰	آزمون ۳۵ (جامع (۲))

فصل ششم: الکتریسیتّه ساکن

۵۳	آزمون ۳۶ (صفحه ۱ تا ۹ کتاب درسی)
۵۵	آزمون ۳۷ (صفحه ۵ تا ۹ کتاب درسی)
۵۶	آزمون ۳۸ (صفحه ۱۰ تا ۲۰ کتاب درسی)
۵۷	آزمون ۳۹ (صفحه ۱۰ تا ۲۰ کتاب درسی)
۵۸	آزمون ۴۰ (صفحه ۵ تا ۲۰ کتاب درسی)
۶۰	آزمون ۴۱ (صفحه ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی)
۶۱	آزمون ۴۲ (صفحه ۲۱ تا ۳۱ کتاب درسی)
۶۲	آزمون ۴۳ (صفحه ۲۸ تا ۴۰ کتاب درسی)
۶۳	آزمون ۴۴ (صفحه ۳۲ تا ۴۰ کتاب درسی)
۶۴	آزمون ۴۵ (جامع (۱))
۶۶	آزمون ۴۶ (جامع (۲))

فصل اول: فیزیک و اندازه‌گیری

۲	آزمون ۱ (صفحه ۱ تا ۱۵ کتاب درسی)
۳	آزمون ۲ (صفحه ۱۶ تا ۲۲ کتاب درسی)
۴	آزمون ۳ (جامع (۱))
۵	آزمون ۴ (جامع (۲))

فصل دوم: ویژگی‌های فیزیکی مواد

۸	آزمون ۵ (صفحه ۲۳ تا ۳۱ کتاب درسی)
۹	آزمون ۶ (صفحه ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)
۱۰	آزمون ۷ (صفحه ۳۲ تا ۳۵ کتاب درسی)
۱۱	آزمون ۸ (صفحه ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)
۱۲	آزمون ۹ (صفحه ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)
۱۴	آزمون ۱۰ (صفحه ۴۰ تا ۴۷ کتاب درسی)
۱۵	آزمون ۱۱ (جامع (۱))
۱۷	آزمون ۱۲ (جامع (۲))

فصل سوم: کار، انرژی و توان

۲۰	آزمون ۱۳ (صفحه ۵۳ تا ۶۰ کتاب درسی)
۲۱	آزمون ۱۴ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۲	آزمون ۱۵ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۳	آزمون ۱۶ (صفحه ۶۱ تا ۷۲ کتاب درسی)
۲۴	آزمون ۱۷ (صفحه ۶۴ تا ۷۷ کتاب درسی)
۲۵	آزمون ۱۸ (جامع (۱))
۲۷	آزمون ۱۹ (جامع (۲))

فصل چهارم: دما و گرما

۳۰	آزمون ۲۰ (صفحه ۸۳ تا ۹۱ کتاب درسی)
۳۱	آزمون ۲۱ (صفحه ۸۸ تا ۹۵ کتاب درسی)
۳۲	آزمون ۲۲ (صفحه ۹۶ تا ۱۰۲ کتاب درسی)

فصل دهم: حرکت بر خط راست

- ۱۱۰ آزمون ۷۳ (صفحه ۱ تا ۱۰ کتاب درسی)
۱۱۱ آزمون ۷۴ (صفحه ۱۰ تا ۱۳ کتاب درسی)
۱۱۲ آزمون ۷۵ (صفحه ۱ تا ۱۳ کتاب درسی)
۱۱۳ آزمون ۷۶ (صفحه ۱۳ تا ۱۵ کتاب درسی)
۱۱۴ آزمون ۷۷ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۱۵ آزمون ۷۸ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۱۶ آزمون ۷۹ (صفحه ۱۵ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۱۷ آزمون ۸۰ (صفحه ۶ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۱۸ آزمون ۸۱ (صفحه ۶ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۲۰ آزمون ۸۲ (صفحه ۶ تا ۲۱ کتاب درسی)
۱۲۱ آزمون ۸۳ (صفحه ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)
۱۲۲ آزمون ۸۴ (صفحه ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)
۱۲۳ آزمون ۸۵ (جامع (۱))
۱۲۵ آزمون ۸۶ (جامع (۲))

فصل یازدهم: دینامیک و حرکت دایره‌ای

- ۱۲۸ آزمون ۸۷ (صفحه ۳۰ تا ۳۵ کتاب درسی)
۱۲۹ آزمون ۸۸ (صفحه ۳۵ تا ۴۵ کتاب درسی)
۱۳۰ آزمون ۸۹ (صفحه ۳۵ تا ۴۵ کتاب درسی)
۱۳۱ آزمون ۹۰ (صفحه ۳۵ تا ۴۵ کتاب درسی)
۱۳۲ آزمون ۹۱ (صفحه ۳۵ تا ۴۵ کتاب درسی)
۱۳۳ آزمون ۹۲ (صفحه ۴۵ و ۴۶ کتاب درسی)
۱۳۴ آزمون ۹۳ (صفحه ۴۶ تا ۴۸ کتاب درسی)
۱۳۵ آزمون ۹۴ (صفحه ۴۶ تا ۵۳ کتاب درسی)
۱۳۶ آزمون ۹۵ (صفحه ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)
۱۳۸ آزمون ۹۶ (صفحه ۵۳ تا ۵۶ کتاب درسی)
۱۳۹ آزمون ۹۷ (جامع (۱))
۱۴۰ آزمون ۹۸ (جامع (۲))

فصل هفتم: جریان الکتریکی و مدارهای جریان مستقیم

- ۷۰ آزمون ۴۷ (صفحه ۴۶ تا ۵۴ کتاب درسی)
۷۱ آزمون ۴۸ (صفحه ۵۶ تا ۶۶ کتاب درسی)
۷۲ آزمون ۴۹ (صفحه ۶۷ تا ۶۹ کتاب درسی)
۷۳ آزمون ۵۰ (صفحه ۴۶ تا ۶۹ کتاب درسی)
۷۴ آزمون ۵۱ (صفحه ۷۰ تا ۷۴ کتاب درسی)
۷۵ آزمون ۵۲ (صفحه ۷۰ تا ۷۴ کتاب درسی)
۷۶ آزمون ۵۳ (صفحه ۷۰ تا ۷۴ کتاب درسی)
۷۸ آزمون ۵۴ (صفحه ۷۵ تا ۷۷ کتاب درسی)
۷۹ آزمون ۵۵ (صفحه ۷۵ تا ۷۷ کتاب درسی)
۸۰ آزمون ۵۶ (صفحه ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)
۸۱ آزمون ۵۷ (صفحه ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)
۸۳ آزمون ۵۸ (جامع (۱))
۸۴ آزمون ۵۹ (جامع (۲))

فصل هشتم: مغناطیس

- ۸۸ آزمون ۶۰ (صفحه ۸۴ تا ۹۳ کتاب درسی)
۸۹ آزمون ۶۱ (صفحه ۸۴ تا ۹۳ کتاب درسی)
۹۰ آزمون ۶۲ (صفحه ۹۴ تا ۱۰۳ کتاب درسی)
۹۱ آزمون ۶۳ (صفحه ۹۴ تا ۱۰۳ کتاب درسی)
۹۲ آزمون ۶۴ (جامع (۱))
۹۴ آزمون ۶۵ (جامع (۲))

فصل نهم: القای الکترومغناطیسی و جریان متناوب

- ۹۸ آزمون ۶۶ (صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۶ کتاب درسی)
۹۹ آزمون ۶۷ (صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)
۱۰۰ آزمون ۶۸ (صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)
۱۰۲ آزمون ۶۹ (صفحه ۱۱۷ تا ۱۲۷ کتاب درسی)
۱۰۳ آزمون ۷۰ (صفحه ۱۱۷ تا ۱۲۷ کتاب درسی)
۱۰۵ آزمون ۷۱ (جامع (۱))
۱۰۶ آزمون ۷۲ (جامع (۲))

فصل دوازدهم: نوسان و موج

- آزمون ۱۲۵ (صفحه ۱۲۱ تا ۱۳۳ کتاب درسی) ۱۷۹
آزمون ۱۲۶ (جامع (۱)) ۱۸۰
آزمون ۱۲۷ (جامع (۲)) ۱۸۱

فصل پانزدهم: آشنایی با فیزیک هسته‌ای

- آزمون ۱۲۸ (صفحه ۱۳۸ تا ۱۴۶ کتاب درسی) ۱۸۴
آزمون ۱۲۹ (صفحه ۱۴۶ تا ۱۵۲ کتاب درسی) ۱۸۴
آزمون ۱۳۰ (جامع (۱)) ۱۸۵
آزمون ۱۳۱ (جامع (۲)) ۱۸۷

فصل شانزدهم: آزمون‌های جامع

- آزمون ۱۳۲ (فیزیک دهم (۱)) ۱۹۰
آزمون ۱۳۳ (فیزیک دهم (۲)) ۱۹۱
آزمون ۱۳۴ (فیزیک یازدهم (۱)) ۱۹۳
آزمون ۱۳۵ (فیزیک یازدهم (۲)) ۱۹۵
آزمون ۱۳۶ (فیزیک پایه (۱)) ۱۹۶
آزمون ۱۳۷ (فیزیک پایه (۲)) ۱۹۹
آزمون ۱۳۸ (ترکیبی فیزیک پایه و دوازدهم) ۲۰۱
آزمون ۱۳۹ (ترم اول فیزیک دوازدهم (۱)) ۲۰۲
آزمون ۱۴۰ (ترم اول فیزیک دوازدهم (۲)) ۲۰۴
آزمون ۱۴۱ (ترم دوم فیزیک دوازدهم (۱)) ۲۰۷
آزمون ۱۴۲ (ترم دوم فیزیک دوازدهم (۲)) ۲۱۰
آزمون ۱۴۳ (فیزیک دوازدهم (۱)) ۲۱۲
آزمون ۱۴۴ (فیزیک دوازدهم (۲)) ۲۱۵
آزمون ۱۴۵ (مطابق با کنکور سراسری) ۲۱۹
آزمون ۱۴۶ (مطابق با کنکور سراسری) ۲۲۳
آزمون ۱۴۷ (مطابق با کنکور سراسری) ۲۲۸
آزمون ۱۴۸ (مطابق با کنکور سراسری) ۲۳۲
آزمون ۱۴۹ (مطابق با کنکور سراسری) ۲۳۸
آزمون ۱۵۰ (سراسری ۱۴۰۰ - داخل ریاضی) ۲۴۴
آزمون ۱۵۱ (سراسری ۱۴۰۰ - خارج ریاضی) ۲۴۸

- آزمون ۹۹ (صفحه ۶۲ تا ۶۴ کتاب درسی) ۱۴۴
آزمون ۱۰۰ (صفحه ۶۲ تا ۶۴ کتاب درسی) ۱۴۵
آزمون ۱۰۱ (صفحه ۶۵ تا ۶۷ کتاب درسی) ۱۴۶
آزمون ۱۰۲ (صفحه ۶۵ تا ۶۷ کتاب درسی) ۱۴۷
آزمون ۱۰۳ (صفحه ۶۵ تا ۶۷ کتاب درسی) ۱۴۸
آزمون ۱۰۴ (صفحه ۶۶ تا ۶۸ کتاب درسی) ۱۴۹
آزمون ۱۰۵ (صفحه ۶۹ تا ۷۴ کتاب درسی) ۱۵۰
آزمون ۱۰۶ (صفحه ۶۹ تا ۷۴ کتاب درسی) ۱۵۱
آزمون ۱۰۷ (صفحه ۷۲ و ۷۳ کتاب درسی) ۱۵۳
آزمون ۱۰۸ (صفحه ۷۴ تا ۷۶ کتاب درسی) ۱۵۴
آزمون ۱۰۹ (صفحه ۷۷ تا ۸۴ کتاب درسی) ۱۵۵
آزمون ۱۱۰ (صفحه ۷۷ تا ۸۴ کتاب درسی) ۱۵۶
آزمون ۱۱۱ (جامع (۱)) ۱۵۸
آزمون ۱۱۲ (جامع (۲)) ۱۵۹

فصل سیزدهم: برهم‌کنش‌های موج

- آزمون ۱۱۳ (صفحه ۹۰ تا ۱۰۱ کتاب درسی) ۱۶۲
آزمون ۱۱۴ (صفحه ۹۰ تا ۱۰۱ کتاب درسی) ۱۶۳
آزمون ۱۱۵ (صفحه ۹۰ تا ۱۰۱ کتاب درسی) ۱۶۴
آزمون ۱۱۶ (صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۵ کتاب درسی) ۱۶۵
آزمون ۱۱۷ (صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۵ کتاب درسی) ۱۶۷
آزمون ۱۱۸ (صفحه ۱۰۵ تا ۱۱۰ کتاب درسی) ۱۶۸
آزمون ۱۱۹ (صفحه ۱۰۵ تا ۱۱۰ کتاب درسی) ۱۶۹
آزمون ۱۲۰ (جامع (۱)) ۱۷۰
آزمون ۱۲۱ (جامع (۲)) ۱۷۲

فصل چهاردهم: آشنایی با فیزیک اتمی

- آزمون ۱۲۲ (صفحه ۱۱۶ تا ۱۲۰ کتاب درسی) ۱۷۶
آزمون ۱۲۳ (صفحه ۱۱۶ تا ۱۲۰ کتاب درسی) ۱۷۷
آزمون ۱۲۴ (صفحه ۱۲۱ تا ۱۳۳ کتاب درسی) ۱۷۸

فصل هفدهم: پاسخ‌های تشریحی فیزیک دوازدهم

۴۳۶	پاسخ‌های تشریحی فصل دهم
۴۶۶	پاسخ‌های تشریحی فصل یازدهم
۴۹۱	پاسخ‌های تشریحی فصل دوازدهم
۵۲۲	پاسخ‌های تشریحی فصل سیزدهم
۵۴۰	پاسخ‌های تشریحی فصل چهاردهم
۵۵۲	پاسخ‌های تشریحی فصل پانزدهم
۵۵۹	پاسخ‌های تشریحی فصل شانزدهم

فصل هجدهم: سوالات کنکور سراسری

۶۴۷	آزمون ۱۵۲ (سراسری ۱۴۰۱ - داخل ریاضی)
۶۵۰	آزمون ۱۵۳ (سراسری ۱۴۰۱ - خارج ریاضی)
۶۵۵	آزمون ۱۵۴ (سراسری ۱۴۰۲ - داخل ریاضی)

• پاسخ‌های تشریحی فیزیک دهم

۲۵۶	پاسخ‌های تشریحی فصل اول
۲۶۴	پاسخ‌های تشریحی فصل دوم
۲۸۳	پاسخ‌های تشریحی فصل سوم
۲۹۹	پاسخ‌های تشریحی فصل چهارم
۳۲۲	پاسخ‌های تشریحی فصل پنجم

• پاسخ‌های تشریحی فیزیک یازدهم

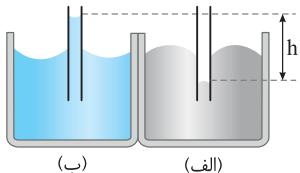
۳۳۷	پاسخ‌های تشریحی فصل ششم
۳۶۵	پاسخ‌های تشریحی فصل هفتم
۴۰۰	پاسخ‌های تشریحی فصل هشتم
۴۱۷	پاسخ‌های تشریحی فصل نهم

صفحه ۲۳ تا ۳۱ کتاب درسی

آزمون

- ۵۱) یک جسم مذاب را آهسته سرد می‌کنیم تا جامد شود، در این حالت اغلب جامدهای ..... تشکیل می‌شود که از طرح‌های منظمی تشکیل ..... و ..... از نمونه آن است.

- (۱) بلورین - شده - شیشه (۲) آمورف - شده - مواد معدنی (۳) بلورین - شده - مواد معدنی (۴) آمورف - شده - شیشه

- ۵۲) در شکل رویه‌رو، اختلاف ارتفاع سطح آزاد آب و جیوه در لوله‌های موصیen h است، طرف (الف) محتوی ..... است و هر چه قطر لوله‌ها را کمتر کنیم، ارتفاع h ..... می‌باشد.

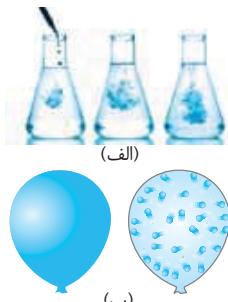
- (۱) جیوه، کاهش (۲) جیوه، افزایش (۳) آب، کاهش (۴) آب، افزایش

- ۵۳) چه تعداد از گزاره‌های زیر در مورد پلاسما درست است؟

- (الف) حالت چهارم ماده است. (ب) همواره در دمای‌های خیلی بالا به وجود می‌آید.

- (پ) ماده درون ستارگان و بیشتر فضای بین ستاره‌ای، آذرخش، شفق قطبی، آتش و ماده داخل لوله تابان لامپ‌های مهتابی از پلاسما تشکیل شده است.

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

- ۵۴) هر یک از شکل‌های رویه‌رو در مورد چه پدیده‌ای است؟

- (۱) شکل (الف) تراکم ناپذیری در مایع‌ها را نشان می‌دهد، شکل (ب) حرکت براونی گازها را نشان می‌دهد.
(۲) شکل (الف) تراکم ناپذیری در مایع‌ها را نشان می‌دهد، شکل (ب) پدیده پخش در گازها را نشان می‌دهد.
(۳) شکل (الف) پدیده پخش در مایع‌ها را نشان می‌دهد، شکل (ب) حرکت براونی گازها را نشان می‌دهد.
(۴) شکل (الف) پدیده پخش در مایع‌ها را نشان می‌دهد، شکل (ب) پدیده پخش در گازها را نشان می‌دهد.

- ۵۵) می‌خواهیم فاصله بین مولکول‌های یک مایع را کم کنیم. در این حالت نیروی ..... به صورت نیروی ..... بین مولکول‌ها ظاهر می‌شود و

اگر بخواهیم فاصله بین مولکول‌ها را تا $1000 \text{ \AA}$ افزایش دهیم، نیروی بین مولکولی .....

- (۱) هم‌چسبی، رانشی، رانشی می‌شود.
(۲) هم‌چسبی، رانشی، عملًا صفر است.
(۳) دگرچسبی، ربانی، رانشی می‌شود.
(۴) دگرچسبی، ربانی، عملًا صفر می‌شود.

- ۵۶) گیره‌ای روی سطح آب شاور است. کدام گزاره‌ها درست بیان شده است؟

- (الف) اگر چند قطره مایع شوینde به آرامی به آب درون ظرف بیفرازیم، گیره شاور باقی نخواهد ماند.
(ب) اگر دمای آب را به آرامی بالا ببریم، گیره شاور باقی نخواهد ماند.

- (۱) گزاره (الف) درست است. (۲) گزاره (ب) درست است. (۳) هر دو گزاره درست است. (۴) هر دو گزاره نادرست است.

- ۵۷) شخصی به جرم 50 kg روی یک مکعب چوبی به ضلع a که بر کف اتاق قرار دارد می‌ایستد. اگر فشاری که از طرف شخص بر کف اتاق وارد

می‌شود 50 kPa باشد، a چند سانتی‌متر است؟ ($\text{g} = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) ۱۰ (۲) ۵ (۳) ۲۰ (۴) ۸

- ۵۸) یک مکعب توپر و یک استوانه توپر هم جنس و هم وزن روی سطح افقی در کنار هم قرار دارند. اگر طول ضلع مکعب دو برابر ارتفاع استوانه باشد به ترتیب

- از راست به چپ فشار و نیروی که مکعب بر سطح افقی وارد می‌کند چند برابر فشار و نیروی است که استوانه بر سطح افقی وارد می‌کند؟ ($\pi = 3$)

- (۱) ۱،۱ (۲) ۱،۲ (۳) ۲،۱ (۴) ۲،۲

- ۵۹) یک مکعب مستطیل با چگالی 8 g/cm^3 به ابعاد $4 \text{ cm} \times 6 \text{ cm} \times 12 \text{ cm}$ را روی سطح افقی قرار می‌دهیم. اختلاف بیشینه و کمینه فشار ناشی

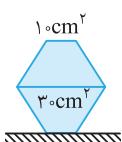
از این مکعب مستطیل چند پاسکال است؟ ($\text{g} = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) ۳۲۰۰ (۲) ۶۴۰۰ (۳) ۹۶۰۰ (۴) ۹۰۰۰

- ۶۰) در شکل رویه‌رو اگر دو مخروط ناقص با جرم‌های یکسان 2 kg و سطح مقطع‌های 10 cm^2 و 3 cm^2 را به صورت شکل

رویه‌رو روی سطح قرار دهیم، فشار وارد بر سطح افقی P است. اگر هر دو مخروط را برعکس کرده و مجدداً روی هم قرار دهیم، وزنه چند کیلوگرمی باید روی مخروط بالای قرار داده شود تا فشار وارد بر سطح همان P باشد؟ ($\text{g} = 10 \text{ N/kg}$)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۸ (۴) ۱

فصل دوازدهم

نوسان و موج

اگر معادله مکان - زمان یک متوجه هماهنگ ساده در SI به صورت $x = A \cos(\omega_0 t)$ باشد، در بازه زمانی

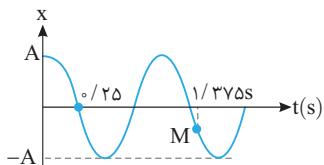
$$\frac{1}{120} \leq t \leq \frac{3}{40} \text{ s}$$

۲۲ (۴)

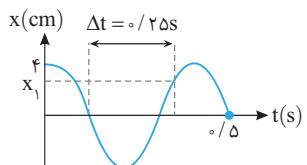
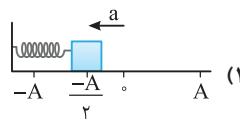
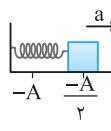
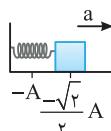
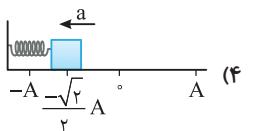
۲۲ (۳)

۱۱ (۲)

۱۱ (۱)

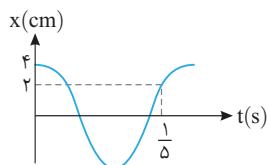

شکل روبرو نمودار مکان - زمان جسمی متصل به یک فنر که روی سطح افقی در حال نوسان بوده را نشان می‌دهد. کدام گزینه وضع نوسانگر و بردار شتاب آن را در نقطه M بدسترسی نشان می‌دهد؟

نمودار مکان - زمان نوسانگری مطابق شکل است. x_1 کدام است؟

۴\sqrt{2} (۲)
۱ (۱)
۲\sqrt{3} (۳)

نمودار مکان - زمان نوسانگری به صورت روبرو است. کمینه مسافت طی شده توسط نوسانگر در یک بازه زمانی دلخواه 0.8 ثانیه‌ای چند سانتی‌متر است؟

۱ (۱) صفر
۲ (۲)
۱/۵ (۴)
۴ (۳)

آزمون

معادله حرکت هماهنگ ساده ذره‌ای به جرم 100g در SI به صورت $x = 4 \cos(5\pi t)$ است. در $t = 0.15\text{s}$ کدام گزینه درست است؟

(۱) ذره دارای حرکت تندشونده است.

(۲) بزرگی شتاب حرکت نوسانگر $2\sqrt{2}\text{m/s}^2$ است.

(۳) بزرگی نیروی وارد بر نوسانگر $\sqrt{2}\text{N}$ است.

(۴) هر سه گزینه درست است.

در یک حرکت هماهنگ ساده بیشینه شتاب، بیشینه تندی، بیشینه نیروی وارد بر نوسانگر و بیشینه تکانه نوسانگر به ترتیب $F_{\max}$, $V_{\max}$, $a_{\max}$, $P_{\max}$ می‌باشد. چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟ (ω , T , f , A به ترتیب بسامد زاویه‌ای، دوره، بسامد و دامنه نوسانگر است).

$$f = \frac{F_{\max}}{2\pi P_{\max}} \quad T = \frac{2\pi A}{V_{\max}} \quad \omega = \frac{a_{\max}}{V_{\max}}$$

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱ (۱) صفر

نوسانگری با بسامد زاویه‌ای $\frac{\pi}{2}$ و دامنه 2cm از دامنه مثبت روی محور X شروع به نوسان می‌کند. بردار شتاب متوسط نوسانگر در ثانیه سوم

حرکت چند سانتی‌متر بر مجدوی ثانیه است؟ ($\pi \approx 3$)

۰/۰۳\bar{1} (۴)

+3\bar{1} (۳)

۲ (۲) صفر

-3\bar{1} (۱)

در یک حرکت هماهنگ ساده در لحظه‌ای که جهت شتاب عوض می‌شود تندی نوسانگر 6cm/s و در لحظه‌ای که جهت حرکت عوض می‌شود

بزرگی شتاب حرکت 36cm/s^2 می‌شود. معادله حرکت هماهنگ ساده نوسانگر در SI کدام است؟

$x = 0.2 \cos 3t$ (۴)

$x = 0.1 \cos 3t$ (۳)

$x = 0.1 \cos 6t$ (۲)

$x = 0.2 \cos 6t$ (۱)

نوسانگری به جرم 20 g در هر دقیقه 120 نوسان کامل انجام داده و مسافت $19/2$ متر را طی می‌کند. بزرگی بیشینه نیروی وارد بر نوسانگر چند نیوتون است؟ $(\pi^2 = 10)$

۰/۱۲۸ (۴)

۰/۰۶۴ (۳)

۰/۰۱۶ (۲)

۰/۰۳۲ (۱)

معادله بزرگی نیرو بر حسب فاصله آن از نقطه تعادل در SI به صورت $F = k|x|$ است. اگر جرم و بسامد نوسانگر به ترتیب 20 g و 4 Hz باشد، کدام است؟ k

$1/28\pi^2$ (۴)

$6/4\pi^2$ (۳)

$1/28\pi$ (۲)

$6/4\pi$ (۱)

در حرکت نوسانی یک جسم رابطه $\frac{v^2}{25} + 4\pi^2 x^2 = 1$ بین سرعت و مکان نوسانگر برقرار است. در لحظه‌ای که سرعت نوسانگر 3 m/s است، بزرگی شتاب نوسانگر چند m/s^2 است؟

$25\pi\sqrt{3}$ (۴)

$10\pi\sqrt{3}$ (۳)

40π (۲)

5π (۱)

ذره‌ای با دامنه A و دوره T دارای حرکت هماهنگ است. در لحظه t_1 شتاب نوسانگر نصف بیشینه شتاب منفی آن و در حال حرکت به سوی نقطه بازگشت است. اگر در لحظه $t_1 + 1/5\text{ s}$ بزرگی شتاب نوسانگر برای دومین بار پس از t_1 برابر نصف شتاب بیشینه شود، دوره حرکت نوسانگر چند ثانیه است؟

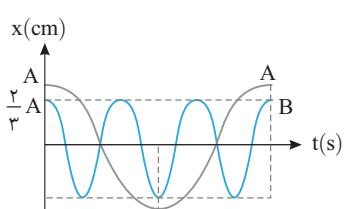
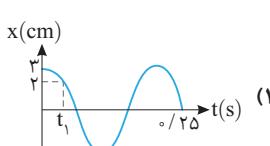
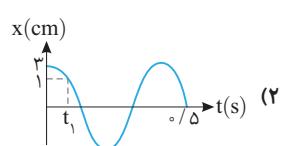
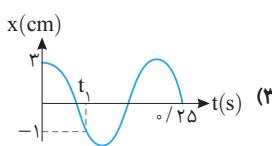
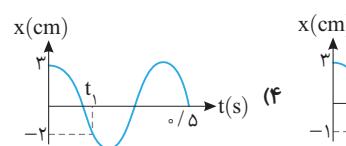
۲/۵ (۴)

۱/۵ (۳)

۲/۲ (۲)

۱/۱ (۱)

دامنه نوسان یک حرکت هماهنگ ساده 3 cm و بسامد آن 5 Hz است و در لحظه t_1 بزرگی شتاب نوسانگر 10 m/s^2 است. کدام گزینه نمودار این نوسانگر را به درستی نشان می‌دهد؟ $(\pi^2 = 10)$

نمودار مکان - زمان دو نوسانگر به صورت مقابل است. بیشینه تندی متحرک A چند برابر بیشینه تندی متحرک B است؟

۱/۱ (۱)

۰/۵ (۲)

۱/۵ (۳)

۱/۷۵ (۴)

سامانه جرم - فنر، آونگ ساده (۱)

آزمون ۱۰۲

یک آونگ ساده با زاویه انحراف کوچک در حال نوسان است. در لحظه‌ای که علامت سرعت نوسانگر از مثبت به منفی تغییر می‌کند، شتاب نوسانگر ..... و در لحظه‌ای که علامت شتاب از مثبت به منفی تغییر می‌کند، سرعت نوسانگر .....

(۱) مثبت - مثبت است.

(۲) از منفی - از منفی تغییر علامت می‌دهد.

(۳) از مثبت به منفی - از مثبت به منفی تغییر علامت می‌دهد. یک آونگ ساده به طول $22/0.5\text{ cm}$ را به نوسان در می‌آوریم به طوری که در مدت $185/20\text{ s}$ نوسان کامل را انجام می‌دهد. شتاب گرانش در محل این آونگ چند متر بر مربع ثانیه است؟ $(\pi \approx 3)$

۱۰/۲ (۴)

۱۰ (۳)

۹/۸ (۲)

۹/۷ (۱)

قطعه‌ای به جرم 68 g را به فنری با ثابت $k = 17\text{ N/m}$ نوسانگر را از $x = +A$ بسته‌ایم و نوسانگر را از $x = +A$ عبور می‌کند؟

$\frac{1}{5}$ (۴)

$\frac{1}{10}$ (۳)

$\frac{\pi}{15}$ (۲)

$\frac{\pi}{30}$ (۱)

جرم، دامنه و ثابت فنر نوسانگر A به ترتیب 2 ، $\frac{1}{3}$ و $1/5$ برابر جرم، دامنه و ثابت فنر نوسانگر B است. به ترتیب از راست به چپ دوره و

شتاب بیشینه نوسانگر A چند برابر دوره و شتاب بیشینه نوسانگر B است؟

$2\sqrt{3}, \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴)

$\frac{1}{4}, \frac{2\sqrt{3}}{3}$ (۳)

$\frac{1}{4}, \frac{\sqrt{3}}{2}$ (۲)

$\frac{\sqrt{3}}{6}, \frac{2\sqrt{3}}{3}$ (۱)

تشریح ۱۶ بین دو مولکول از یک ماده به ترتیب در فاصلهٔ خیلی کم چه نیروی ایجاد می‌شود و در فاصلهٔ زیادتر از هم چه نیروی ایجاد می‌شود؟ (فاصله‌های ذکر شده در حد فاصلهٔ مولکولی است).

- (۱) پیوسته رانشی (۲) پیوسته ریاضی (۳) رانشی و ریاضی (۴) ریاضی و رانشی
گزینهٔ **۳**

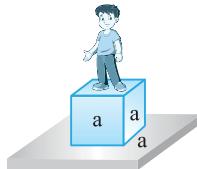
نیم‌نگاه افزایش دما و افزودن ناخالصی نیتروی هم‌جنسی و کشش سطحی یک مایع را کاهش می‌دهد.

افزودن ناخالصی یا افزایش دما، کشش سطحی آب را کاهش می‌دهد و هر دو گزاره درست است.

ریاضی - ۸۶

فشاری که از طرف یک جسم ساکن بر سطح وارد می‌شود برابر است با:

$$P = \frac{F}{A} = \frac{mg}{A}$$

فشار از طرف شخص داده شده و شخص روی مکعب چوبی قرار دارد، نیروی که شخص بر کتف وارد می‌کند mg و مساحت سطحی که روی زمین قرار گرفته، مساحت سطح مقطع چوب یعنی a^2 است.

$$P = \frac{mg}{A} = \frac{m \cdot g}{A = a^2} = \frac{5 \cdot 10}{a^2} = \frac{50}{a^2} \text{ Pa}$$

$$50 = \frac{50}{a^2} \Rightarrow a^2 = 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \Rightarrow a = 1 \cdot 10^{-1} \text{ m} = 1 \text{ cm}$$

تشریح ۱۷ مکعبی چوبی به ضلع 2 cm روی یک فلت قرار دارد. هنگامی که شخص به وزن 80 N روی مکعب می‌ایستد، فشاری که از طرف شخص بر کتف افق وارد می‌شود چند کیلوپاسکال است؟

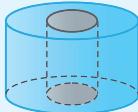
- (۱) ۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۲۰۰۰ (۴) ۴۰۰۰

گزینهٔ **۳**

برای یک جسم جامد همگن فشار وارد بر کتف آن برابر است با:

$$P = \frac{mg}{A} = \rho g h$$

منظور از جسم همگن، جامدی است که سطح مقطع آن همواره ثابت باشد، مثل مکعب، مکعب مستطیل، استوانه و منشور قرار گرفته روی قاعده.

این جسم نیز همگن است

مکعب و استوانه همکن‌اند پس:

$$\frac{P_{\text{مکعب}}}{P_{\text{استوانه}}} = \frac{\rho_{\text{مکعب}}gh_{\text{مکعب}}}{\rho_{\text{استوانه}}gh_{\text{استوانه}}} = \frac{\rho_{\text{مکعب}}}{\rho_{\text{استوانه}}} \cdot \frac{h_{\text{مکعب}}}{h_{\text{استوانه}}} = \frac{\rho_{\text{مکعب}}}{\rho_{\text{استوانه}}} = \frac{2}{1}$$

نیروی که جسم جامد بر سطح خود وارد می‌کند، برابر وزن آن است و چون دو جسم هم‌وزن‌اند، پس نیروی که مکعب و استوانه بر سطح وارد می‌کنند با هم برابر است.

تشریح ۱۸ دو استوانه توپر و هم‌وزن A و B روی سطح افقی کنار هم قرار دارند. اگر شعاع قاعده استوانه A، دو برابر شعاع قاعده استوانه B باشد، فشار حاصل از استوانه A چند برابر فشار حاصل از استوانه B است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) 2 (۴) 4

گزینهٔ **۴**

پاسخ فصل دوم

از کتاب درسی

۵۱

اگر یک جسم مذاب را آهسته سرد کنیم، اغلب جامدهای بلورین تشکیل می‌شود که از طرح‌های منظم و الگوهای سه بعدی تکرارشونده تشکیل می‌شود. فلزها، نمکها، الماس، بخ و بیشتر مواد معدنی جزء جامدهای بلورین‌اند.

تکنیک **۵۱** درات سازنده جامدهای بی‌شکل (آمورف) برخلاف جامدهای بلورین در طرح‌های منظم کار هم قرار ندارند. وقتی مایع به سرعت سرد شود معمولاً جامد بی‌شکل به وجود می‌آید که به دلیل سریع بودن فرایند، فرصت کافی برای تشکیل طرح‌های منظم وجود ندارد. (مثال آن شبشه)

تجربی - ۹۹

۵۲

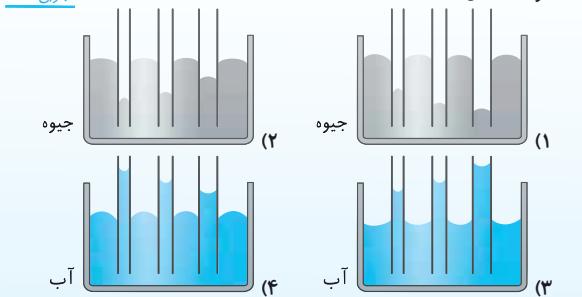
نیم‌نگاه **۱** هر گاه یک لوله موبین را درون مایع بک ظرف فرو ببریم، اگر نیروی هم‌جنسی مولکول‌های مایع از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های مایع و لوله موبین کمتر باشد، مایع درون لوله موبین بالا رفته و از سطح مایع به سرعت سرد شود درون ظرف بالاتر می‌رود (مانند لوله موبین در جیوه) آب) و اگر نیروی هم‌جنسی مولکول‌های مایع از نیروی دگرچسبی بین مایع و لوله موبین بالا باشد، مایع درون لوله موبین پایین‌تر از مایع درون ظرف قرار می‌گیرد. (مانند لوله موبین در آب)

تکنیک **۵۲** هر چه لوله موبین‌تر باشد، اختلاف سطح مایع درون لوله از سطح مایع درون ظرف بیشتر شده.

با توجه به شکل‌های (الف) و (ب) در مسئله، ظرف (الف) محتوى جیوه و ظرف (ب) محتوى آب است و هر چه قطر لوله‌ها کمتر شود فاصله سطح مایع درون لوله‌ها از سطح مایع درون ظرف بیشتر شده h افزایش می‌یابد.

تکنیک **۱۵** کدامیک از شکل‌های زیر، خاصیت موبینگی در لوله‌های شبشه‌ای را درست نشان داده است؟

تجربی - ۹۹

از کتاب درسی

۵۳

حالت چهارم ماده پلاسما نام دارد، که اغلب در دمای‌های خیلی بالا به وجود می‌آید. بنابراین گزاره (الف) درست است. در گزاره (ب) به جای کلمه «همواره» باید کلمه «اغلب» باشد و گزاره (ب) نادرست است.

ماده درون ستارگان و بیشتر فضای بین ستاره‌ای، آذرخش، شفق‌های قطبی، آتش و ماده داخل لوله تابان لامپ‌های مهتابی از پلاسما تشکیل شده است و گزاره (ب) درست است.

از کتاب درسی

۵۴

شکل (الف)، پدیده پخش در مایع‌ها را نشان می‌دهد و شکل (ب) حرکت کاتورهای

حرکت براوونی در گازها را نشان می‌دهد. بنابراین گزینهٔ **۳** درست است.

تجربی - ۸۶

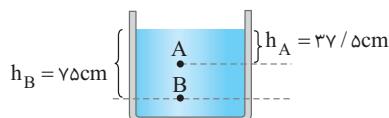
۵۵

نیروی بین مولکول‌های یکسان از یک مایع نیروی هم‌جنسی است که این نیروی بین مولکولی هنگامی که مولکول‌ها بخواهند به هم نزدیک شوند رانشی است. همچنین نیروهای بین مولکولی کوتاه‌برد هستند و اگر فاصله بین مولکول‌های مایع کند برابر حالت پایدار شود این نیرو عملاً صفر خواهد شد. فاصله بین مولکولی در مایع‌ها تقریباً $1\text{ \AA}$ است، پس اگر فاصله دو مولکول $1000\text{ \AA}$ شود نیروی بین مولکولی صفر می‌شود.

(۱) فشار در نقاط A و B را حساب می کنیم:

$$P_A = P_0 + \rho g h_A \Rightarrow P_A = P_0 + 1000 \times 10 \times \frac{37}{100} = (P_0 + 3700) \text{ Pa}$$

$$P_B = P_0 + \rho g h_B \Rightarrow P_B = P_0 + 1000 \times 10 \times \frac{75}{100} = (P_0 + 7500) \text{ Pa}$$

(۲) با توجه به مسئله ۳۲ است. بنابراین دو رابطه بالا را برهم تقسیم می کنیم:

$$\frac{P_B}{P_A} = \frac{32}{31} \Rightarrow \frac{P_0 + 7500}{P_0 + 3700} = \frac{32}{31} \Rightarrow 31P_0 + 31 \times 6000 = 32P_0 + 32 \times 3000$$

$$31 \times 6000 - 32 \times 3000 = 32P_0 - 31P_0 \Rightarrow P_0 = 3000 \text{ (۶۲-۳۲)}$$

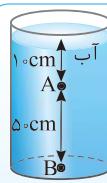
$$= 9000 \text{ Pa} = 9 \times 10^3 \text{ Pa} = 9 \text{ kPa}$$

دقت کنید که نسبت فشار حاصل از مایع در دو نقطه A و B که درون یک

Mایع و در عمق‌های h_A و h_B قرار دارند برابر است با:

$$\frac{P'_A}{P'_B} = \frac{P_0 + \rho g h_A}{P_0 + \rho g h_B}$$

اما نسبت فشار (کل) در این دو نقطه برابر است با:

(۳) در شکل مقابل فشار در نقطه B چند برابر فشار در نقطه A است؟

تجربی - ۸۹

$$(P_0 = 9.4 \times 10^3 \text{ Pa}, \rho_{آب} = 1 \text{ g/cm}^3, g = 10 \text{ m/s}^2)$$

۵ (۲)	۴ (۱)
۲۱ (۴)	۲۰ (۳)

از کتاب درسی

(۴) فشار جامد از رابطه

$$P = \frac{F}{A}$$

$$F = PA$$

(۵) نیروی ناشی از فشار شاره در عمق h:

(۶) نیروی وارد بر جسم ناشی از فشار کل در عمق h:

نیروی ناشی از فشار آب بر پرده گوش شخص خواسته شده است بنابراین:

$$F = PA \Rightarrow F = \rho g h A \frac{A = 1 \text{ cm}^2 = 10^{-4} \text{ m}^2}{h = 5 \text{ m}} \Rightarrow F = (1000 \times 10 \times 5) = 5 \text{ N}$$

ریاضی - ۹۰

(۷) هر نقطه‌ای که در عمق بیشتری از شاره قرار داشته باشد فشارش بیشتر است.

(۸) هر مایعی که تهنشین شود، چگالی آن مایع بیشتر است.

(۹) با توجه به اصل پاسکال: اگر به نقطه‌ای از یک شاره محصور فشاری وارد شود

همان مقادیر فشار به تمام نقاط شاره منتقل می شود.

با توجه به نیم‌نگاه (۱)، فشار در نقطه B که در عمق بیشتری قرار دارد بیشتر است:

$$P_B > P_A$$

با توجه به نیم‌نگاه (۲)، مایع (۲) که تهنشین شده چگالی بیشتری دارد:

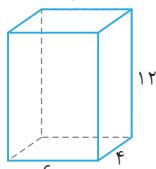
$$\rho_2 > \rho_1$$

با توجه به نیم‌نگاه (۳)، با افزایش فشار در سطح مایع این افزایش فشار به طور یکسان به

نقاط A و B منتقل می شود:

$$\Delta P_B = \Delta P_A$$

بیشینه فشار هنگامی است که مکعب مستطیل روی کوچکترین وجهش قرار گیرد در این حالت فشار بیشینه خواهد شد:

$$P_{\max} = \rho g h_{\max}$$

$$\Rightarrow P_{\max} = 1000 \times 10 \times \frac{12}{100} = 9600 \text{ Pa}$$

کمینه فشار مربوط به هنگامی است که مکعب مستطیل روی بزرگترین وجهش قرار دارد و ارتفاعش کمینه است.

$$P_{\min} = \rho g h_{\min} = 1000 \times 10 \times \frac{4}{100} = 400 \text{ Pa}$$

$$P_{\max} - P_{\min} = 9600 - 400 = 9200 \text{ Pa}$$

بنابراین:

(۱۹) مکعب مستطیل فلزی توپری به ابعاد ۵cm×۴cm×۲cm و چگالی $\rho = 8.9 \text{ g/cm}^3$ از طرف یکی از وجههایش روی سطح افقی قرار می گیرد. بیشترین فشاری که مکعب مستطیل می تواند بر سطح وارد کند، چند پاسکال است؟

ریاضی - ۹۸

$$4 \times 10^3 \text{ (۴)} \quad 1/6 \times 10^3 \text{ (۳)} \quad 4 \times 10^3 \text{ (۲)} \quad 1/6 \times 10^2 \text{ (۱)}$$

گزینه ۴

کنکوردههای گذشته

۶۰

فشار جامد از رابطه $P = \frac{F}{A}$ به دست می آید که چون جسم به صورت ساکن روی سطح است.

نیروی عمودی سطح برابر mg است و سطح مقطعی از جسم بوده که روی سطح قرار دارد.

حالات اول:

$$W \quad W \quad P = \frac{W}{A} \quad \frac{m = 2 \text{ kg}}{10 \times 10^{-4}} \Rightarrow P = 4 \times 10^4 \text{ Pa}$$

حالات دوم:

در حالت دوم با پرخاندن جسمها، سطح مقطعی که روی سطح قرار می گیرد، تغییر می کند و همچنین یک وزنه دیگر (W') روی جسم قرار می دهیم، در این صورت:

$$W' + W \quad W \quad W \quad P = \frac{W' + W}{A'} \Rightarrow 4 \times 10^4 = \frac{W' + 40}{3 \times 10^{-4}} \Rightarrow W' = 120 - 40 = 80 \text{ N}$$

$$m'g = 80 \Rightarrow m' \times 10 = 80 \Rightarrow m' = 8 \text{ kg}$$

(۲۰) مخروط ناقصی مطابق شکل روی سطح افقی قرار دارد و شعاع قاعدة بزرگ آن ۲ برابر شعاع قاعدة کوچک آن است. اگر آن روی قاعدة بزرگ پگذاریم و بخواهیم فشار وارد بر سطح افقی تغییر نکند، وزنهای چند برابر وزن مخروط را باید روی آن قرار دهیم؟

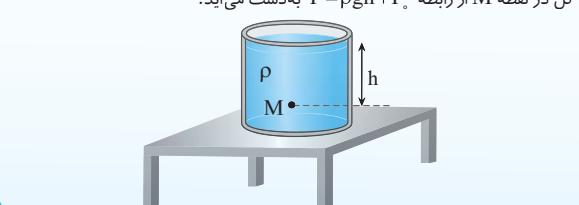
کنکوردههای گذشته

$$1 (۴) \quad 2 (۳) \quad 3 (۲) \quad 4 (۱)$$

گزینه ۲

تجربی - ۸۹

(۲۱) فشار حاصل از شاره در نقطه M از رابطه $P = \rho g h$ و فشار یا فشار کل در نقطه M از رابطه $P = \rho g h + P_0$ به دست می آید.

پاسخ‌های تشریحی

فصل هفدهم

بسامد زاویه‌ای نوسانگر را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} x = A \cos \omega t \\ v = -A \omega \sin \omega t \end{cases} \Rightarrow \omega = \frac{2\pi}{T}$$

حال شتاب و نیروی وارد بر نوسانگر را حساب می‌کنیم:

$$|a| = \omega^2 |x| \Rightarrow |a| = 2\pi^2 \times \frac{A}{T^2} = 2\pi^2 \times \frac{A}{4} = \frac{\pi^2 A}{2}$$

$$|F| = m\omega^2 |x| \Rightarrow |F| = m \times 2\pi^2 \times \frac{A}{T^2} = m \times 2\pi^2 \times \frac{A}{4} = \frac{m\pi^2 A}{2}$$

بنابراین گزینه (۲) نادرست و گزینه (۳) درست است.

بیشینه تندی (تکانه) و بیشینه شتاب (نیرو) به صورت زیر است:

$$v_{\max} = A\omega \quad P_{\max} = m\omega A$$

$$a_{\max} = A\omega^2 \quad F_{\max} = m\omega^2 A$$

حال با توجه به روابط بالا درستی گزاره‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$\frac{a_{\max}}{v_{\max}} = \frac{A\omega^2}{A\omega} = \omega \quad (\text{الف})$$

بنابراین گزاره (الف) درست است.

$$v_{\max} = A\omega \Rightarrow v_{\max} = \frac{A \cdot 2\pi}{T} \Rightarrow T = \frac{2\pi A}{v_{\max}} \quad (\text{ب})$$

بنابراین گزاره (ب) درست است.

$$\frac{F_{\max}}{P_{\max}} = \frac{m\omega^2 A}{m\omega A} = \omega \quad (\text{پ})$$

$$\frac{F_{\max}}{P_{\max}} = 2\pi f \Rightarrow f = \frac{F_{\max}}{2\pi \times P_{\max}} \quad \text{برابر } 2\pi f \text{ است:}$$

بنابراین گزاره (پ) نیز درست است.

در حرکت هماهنگ ساده تندی در نقاط بازگشت صفر ($v=0$) و در

$$v_{\max} = A\omega \text{ است.}$$

ابتدا معادله حرکت نوسانی را در SI می‌نویسیم:

$$x = A \cos \omega t \Rightarrow x = A \cos \frac{\pi}{2} t$$

ثانیه سوم حرکت یعنی بازه زمانی $t_1 = 3s$ تا $t_2 = 2s$ ، حال مکان نوسانگر را در

این دو لحظه به دست می‌آوریم:

$$x_1 = A \cos \left(\frac{\pi}{2} \times 3 \right) \Rightarrow x_1 = -A \cos \left(\frac{\pi}{2} \times 2 \right) \Rightarrow x_1 = -A$$

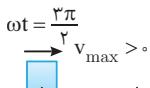
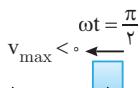
نوسانگر در دامنه خود قرار دارد و سرعت آن صفر است ($v_1 = 0$).

$$x_2 = A \cos \left(\frac{\pi}{2} \times 2 \right) \Rightarrow x_2 = A \cos \left(\frac{3\pi}{2} \right) \Rightarrow x_2 = -A$$

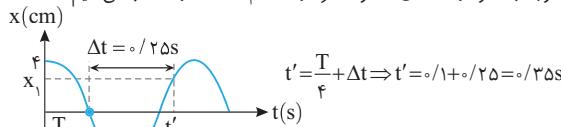
نوسانگر در نقطه تعادل قرار دارد و به سمت نقطه بازگشت $+A$ در حال حرکت است

$$v_2 = +A\omega \Rightarrow v_2 = A \times \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{2} A$$

$$\ddot{a}_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} \Rightarrow \ddot{a}_{av} = \frac{0 - \frac{\pi}{2} A}{1} = -\frac{\pi}{2} A \Rightarrow \ddot{a} = -\frac{\pi}{2} A \text{ (m/s}^2\text{)} = -\frac{\pi}{2} A \text{ (cm/s}^2\text{)}$$

با توجه به نمودار لحظه‌ای که نوسانگر در مکان x_1 است را حساب می‌کنیم:

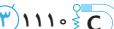
اکنون مکان x_1 را به کمک معادله حرکت به دست می‌آوریم:

$$x = A \cos \omega t \Rightarrow x = A \cos \frac{2\pi}{T} t \Rightarrow x = A \cos \frac{2\pi}{4} t = A \cos \frac{\pi}{2} t$$

$$\Rightarrow x = A \cos \frac{\pi}{2} t \Rightarrow x = A \cos \left(\frac{\pi}{2} \times \frac{3}{4} \right) = A \cos \left(\frac{3\pi}{8} \right)$$

$$x = A \cos \frac{\pi}{2} t \Rightarrow x = A \cos \frac{\pi}{2} \times \frac{\sqrt{2}}{2} = A \times \frac{\sqrt{2}}{2} = \frac{A\sqrt{2}}{2}$$

خارج ریاضی - ۹۶

با توجه به بازه‌های زمانی شناخته شده می‌توان نوشت:

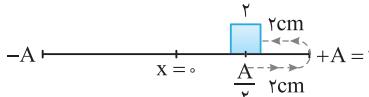
$$\frac{T}{4} + \frac{T}{2} + \frac{T}{4} = 1 \Rightarrow \frac{3T}{4} = 1 \Rightarrow T = \frac{4}{3} \text{ s}$$

کمینه مسافت طی شده در یک بازه زمانی مشخص در دو طرف نقاط بازگشت که سرعت کم است رخ می‌دهد. مشخص می‌کنیم بازه زمانی $\Delta t = 1.5s$ چه کسری از دوره (T) است.

$$\frac{\Delta t}{T} = \frac{1.5}{4} \Rightarrow \frac{\Delta t}{T} = \frac{1}{2} \Rightarrow \Delta t = \frac{T}{2}$$

$$\frac{T}{3} \times \frac{1}{2} = \frac{T}{6} \quad \text{را به دو بازه زمانی یکسان در دو طرف نقاط بازگشت تقسیم می‌کنیم}$$

نوسانگر در مدت $\frac{T}{6}$ از $\frac{A}{2}$ به $+\frac{A}{2}$ می‌رود.

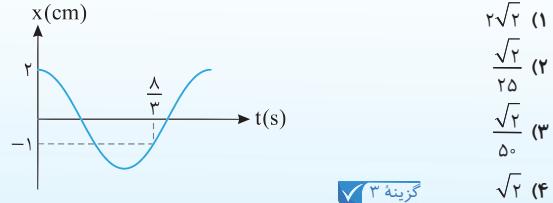

بنابراین کمترین مسافت طی شده برابر $2 \times 2 = 4$ cm می‌شود.

نمودار مکان - زمان متحرکی که حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد

مطابق شکل زیر است. در مدت دلخواه $\frac{1}{4}$ دوره بیشترین اندازه سرعت متوسط

محترک چند متر بر ثانیه است؟

گزینه (۱)

۲۷۲

۲۵

۵۰

۴

در حرکت هماهنگ ساده، معادله شتاب - مکان و نیرو - مکان به

$$|a| = \omega^2 |x|, \quad |F| = m\omega^2 |x|$$

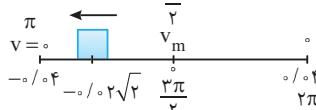
شناسه تابع کسینوسی (فاز حرکت) در لحظه $t = 1.5s$ در

$$t = 1.5s \Rightarrow \frac{\pi}{2} = 5\pi t \Rightarrow t = \frac{1}{10}s$$

قرار داشته و در حال حرکت به سمت دامنه $-A$ است و حرکت آن کندشونده است و

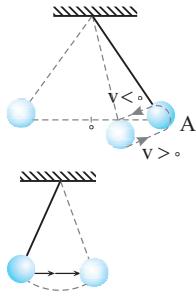
$$x = A \cos \left(\frac{3\pi}{4} \right) \Rightarrow x = -A \cos \left(\frac{\pi}{4} \right) = -\frac{A}{\sqrt{2}}$$

گزینه (۱) نادرست است.

در نقاط بازگشت سرعت صفر می‌شود و علامت سرعت تغییر می‌کند، برای آنکه سرعت نوسانگر از مثبت به منفی تغییر کند مطابق شکل باید آونگ به نقطه A+ رسیده و ازین نقطه عبور کند و در

این بازه مکان نوسانگر مثبت و شتاب آن منفی است.

هنگام عبور نوسانگر از نقطه تعادل شتاب نوسانگر صفر می‌شود و تغییر علامت می‌دهد و چون شتاب و مکان هم علامت نیستند برای آنکه شتاب از مثبت به منفی تغییر علامت بددهد باید مکان آن از منفی به مثبت تغییر کند.

با توجه به شکل در این مدت نوسانگر در جهت محور x+ها در حال حرکت است و سرعت نوسانگر مثبت است.

۳۷۰ در حرکت یک نوسانگر ساده، در لحظه‌ای که سرعت نوسانگر از مثبت

به منفی تغییر علامت می‌دهد، شتاب نوسانگر چگونه است؟

۱ مثبت است.
۲ منفی است.
۳ از مثبت به منفی تغییر علامت می‌دهد.
۴ از منفی به مثبت تغییر علامت می‌دهد.

گزینه **۲**

از کتاب درسی

۱۱۲۲ A

نیم‌نگاه

دوره و بسامد زاویه‌ای آونگ ساده که دارای

حرکت هماهنگ ساده است، به شکل زیر است:

$$\omega = \sqrt{\frac{g}{l}}, \quad T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}}$$

نکته دوره نوسان آونگ به دامنه نوسان و جرم آونگ بستگی ندارد.

ابتدا دوره نوسان حرکت آونگ را به دست می‌آوریم:

$$T = \frac{t}{N} = \frac{t=1.8s}{N=10} = T = \frac{1.8}{10} = 0.18s$$

حال با توجه به رابطه شتاب گرانش را حساب می‌کنیم:

$$0.18 = 2\pi \sqrt{\frac{22/0.5 \times 10^{-2}}{g}} \Rightarrow 0.18 = 2\pi \sqrt{\frac{22/0.5 \times 10^{-2}}{g}} \Rightarrow 0.18 = \sqrt{\frac{22/0.5 \times 10^{-2}}{g}}$$

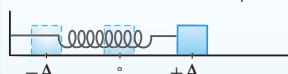
$$\frac{0.18^2}{4} = \sqrt{\frac{22/0.5 \times 10^{-2}}{g}} \Rightarrow \frac{0.18^2}{4} = \frac{22/0.5 \times 10^{-2}}{g} \Rightarrow \frac{0.18^2}{4} \times g = 22/0.5 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow g = \frac{4 \times 0.18^2 \times 0.5 \times 10^{-2}}{9} \Rightarrow g = 9.8 m/s^2$$

از کتاب درسی

۱۱۲۳ B

بسامد زاویه‌ای و دوره سامانه جرم - فنر به صورت زیر است:

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}, \quad T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}}$$

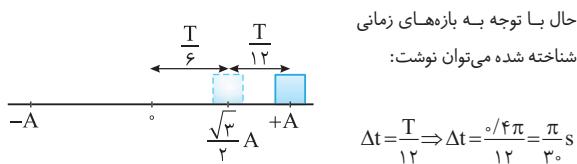
نکته دوره نوسان سامانه جرم - فنر به دامنه نوسان بستگی ندارد.

ابتدا دوره نوسان را به دست می‌آوریم:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{m}{k}} \Rightarrow T = 2\pi \sqrt{\frac{68 \times 10^{-3}}{17}} \Rightarrow T = 2\pi \sqrt{4 \times 10^{-3}} \Rightarrow T = 0.4\pi$$

حال با توجه به بازه‌های زمانی

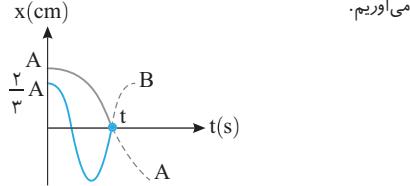
شناخته شده می‌توان نوشت:

$$\Delta t = \frac{T}{12} \Rightarrow \Delta t = \frac{0.4\pi}{12} = \frac{\pi}{30} s$$

۹۲ ریاضی

با توجه به نمودار نسبت دوره دو نوسانگر و نسبت دامنه دو نوسانگر را به دست می‌آوریم.

$$\begin{cases} t = \frac{3T_B}{4} \Rightarrow \frac{3T_B}{4} = \frac{T_A}{4} \Rightarrow T_A = 3T_B \\ t = \frac{T_A}{4} \end{cases}$$

$$\begin{cases} A_A = A \\ A_B = \frac{1}{2} A \end{cases} \Rightarrow \frac{A_A}{A_B} = \frac{3}{2} \Rightarrow A_A = 1/5 A_B$$

بیشینه تندی نوسانگر از رابطه $v_{max} = A\omega$ به دست می‌آید:

$$\frac{v_{max_A}}{v_{max_B}} = \frac{A_A \times \omega_A}{A_B \times \omega_B} \xrightarrow{\omega = \frac{2\pi}{T}} \frac{v_{max_A}}{v_{max_B}} = \frac{1/5 \times \frac{2\pi}{T_A}}{1/2 \times \frac{2\pi}{T_B}} = \frac{1/5 \times \frac{2\pi}{0.4\pi}}{1/2 \times \frac{2\pi}{0.2\pi}} = \frac{1/5 \times 5}{1/2 \times 10} = \frac{1}{10}$$

$$\frac{v_{max_A}}{v_{max_B}} = 1/10 \times \frac{T_B}{T_A} = 1/10 \times \frac{1}{3} = 1/30 \Rightarrow \frac{v_{max_A}}{v_{max_B}} = 1/30$$

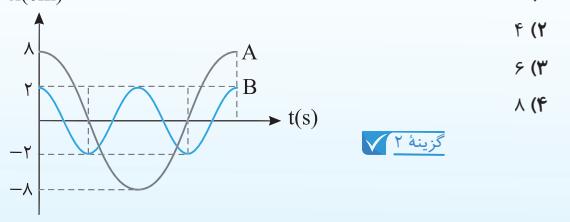
۳۶۹ با توجه به نمودار رویه‌رو که مریبوط به مکان - زمان دو نوسان گذشت

A است و جرم جسم A چهار برابر جسم B است، بیشینه نیروی وارد بر جسم

۹۲ ریاضی

چند برابر بیشینه نیروی وارد بر جسم B است؟

x(cm)

۹۰ خارج ریاضی -

گزینه **۲**

۱

۴

۶

۸

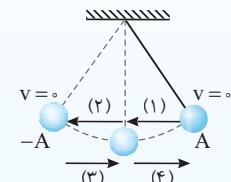
نیم‌نگاه حرکت آونگ با زاویه انحراف کوچک یک حرکت هماهنگ ساده است:

(۱): $\begin{cases} v < 0 \\ a < 0 \end{cases}$

(۲): $\begin{cases} v < 0 \\ a > 0 \end{cases}$

(۳): $\begin{cases} v > 0 \\ a > 0 \end{cases}$

(۴): $\begin{cases} v > 0 \\ a < 0 \end{cases}$

در نقاط بازگشت شتاب بیشینه و سرعت صفر است ($|a_{max}| = A\omega^2$) و آونگ ($v = 0$) و آونگ

تغییر جهت می‌دهد. در نقطه تعادل شتاب صفر و سرعت صفر بیشینه است ($a = 0$ و $v = 0$)

و شتاب تغییر جهت (علامت) می‌دهد. در حرکت هماهنگ ساده آونگ

مانند هر نوسانگر ساده دیگری، شتاب و مکان نوسانگر هم علامت نیستند.